

باتوجه به اینکه کشمش و خرما هر دو محصولات باغی هستند که سطح زیرکشت آنها تغییر نمی کند و نوسان تولید سالیانه هر دو محصول تنها به عوامل جوی بستگی دارد. لذا نگرانی خاصی از کاهش یکباره سطح زیرکشت وجود ندارد.

لذا هیچیک از دو محصول جنبه استراتژیک نداشته و بخصوص در مورد کشمش که حاصل فرآوری انگور در باغ است، میزان تولید آن بستگی تام به میزان محصول انگور، فروش انگور تازه خوری خرید کارخانجات تولید آبمیوه و کنسانتره داشته و نهایتاً آنچه باقی می ماند به کشمش تبدیل می شود. علیهذا سرنوشت باغداران انگور به تولید کشمش وابسته نیست برای مثال براساس آمار وزارت کشاورزی میزان انگور تولیدی کشور در سال ۸۰ معادل ۲۵۳۹۰۰۰ تن بوده و در همان سال ۱۷۸۰۰۰ تن کشمش تولید شده است اگر نسبت تولید کشمش به انگور تازه را بطور متوسط ۴ فرض کنیم تنها ۷۱۲۰۰۰ تن انگور به کشمش تبدیل شده است یعنی تنها ۲۸٪.

باعنایت به اینکه فروش انگور برای مصرف تازه خوری و کارخانجات تولید آبمیوه و کنسانتره برای باغدار از اولویت برخوردار است. لذا هیچگونه هزینه اضافی برای وی در بر ندارد.

- جهت تولید کشمش باغدار می بایست هزینه اضافی متحمل گردد و آنرا تدریجاً به بازار عرضه نماید. از اینرو حمایت واقعی کمک به وی جهت کشت واریته های بهتر انگور که جنبه صادراتی داشته و ماندگاری بیشتری دارند می باشد و افزایش قیمت ۲۸٪ از کل تولید اثر چندانی در سود آوری نهایی ندارد.

جدول ذیل بیان گر این موضوع می باشد که در سال ۸۲ بیشترین میزان صادرات صورت گرفته از این سال به بعد نسبت میزان صادرات به تولید متناوباً کاهش داشته است .

سال	تولید	صادرات	مانده محصول	درصد مانده از تولید
۸۰	۱۷۸۰۰۰	۱۱۶۵۴۹	۴۳۹۶۸	۲۴٪
۸۱	۱۶۰۰۰۰	۱۳۰۸۶۴	۹۵۰۶	۶٪
۸۲	۱۷۵۶۰۰	۱۴۸۰۹۹۱	۵۲۸۶	۳٪
۸۳	۱۶۴۶۰۰	۱۳۲۴۸۸۳	۲۳۷۳۸	۱۴٪
۸۴	۱۷۴۸۰۰	۱۱۲۷۱۸۰	۳۳۳۹۰	۱۹٪

ایران پس از امریکا و ترکیه سومین صادرکننده کشمش در جهان بوده و سابقه صادرات این محصول به حدود یک قرن می رسد.

جدول زیر قیمت تضمینی خرید کشمش در سالهای مختلف و میزان آنرا نشان می دهد.

سال	قیمت تضمینی	میزان خرید	% افزایش نسبت به سال قبل
۸۰	ریال ۲۹۰۰	۴۰۰۰۰	—
۸۱	ریال ۳۷۸۳	۶۵۷۷۴	٪۳۰
۸۲	ریال ۴۰۵۰	۲۸۴۳۶	٪۷
۸۳	ریال ۴۶۰۰	۱۳۳۷۵	٪۱۳/۵
۸۴	ریال ۵۲۴۰	۲۳۸۱۲	٪۱۳/۹

چنانچه اطلاعات دو جدول فوق با یکدیگر مقایسه گردد مشاهده می شود براساس آمار ارایه شده از سوی وزارت کشاورزی و گمرک ایران علیرغم ثابت بودن نسبی میزان تولید کشمش در کشور صادرات آن طی سالهای ۸۲ و ۸۳ سیر نزولی داشته است .

باتوجه به اینکه از تجزیه و تحلیل اطلاعات فوق می توان نتیجه گرفت :

۱- تعیین قیمت تضمینی و انجام خرید تضمینی توسط وزارت کشاورزی و سازمان تعاون روستایی علاوه بر افزایش هزینه های تولید و کاهش قدرت رقابت پذیری موجب کاهش صادرات کشمش می گردد .

۲- در تمامی سالها مورد بررسی علیرغم افزایش منظم قیمت تضمینی کشمش فروش کشمش صادراتی براساس قیمت بازار بین المللی و تحت تاثیر نوسانات آن بوده است . در سال ۸۳ قیمت صادرات کشمش از ۹۵۰ دلار در آغاز فصل بهار به ۷۹۰ دلار در خرداد ماه ۸۳ کاهش یافت که بدلیل افزایش تولید کشمش ترکیه در همانسال بود . در سال ۸۴ قیمت صادراتی کشمش از ۸۶۰ دلار به سطح کنونی ۱۱۰۰ دلار رسیده که عمدتاً بدلیل کاهش محصول ترکیه و باران زدگی محصولات آمریکا بوده است . بنابراین بطور وضوح مشاهده می گردد که مکانیسم های تعیین قیمت

صادراتی فارغ از دخالت‌های داخلی عمل کرده و ادامه این وضع هیچ کمکی نه به امر صادرات و نه به کشاورز است.

۳- در سال ۸۳ سازمان تعاون روستایی محصول خریداری شده به قیمت ۴۶۰۰ ریال را در مراحل مختلف تا ۴۰۰۰ ریال به تولیدکنندگان فروخت در صورتیکه قیمت بازار در طی سال بین ۴۸۰۰-۴۵۰۰ ریال در نوسان بوده .

۴- در سال ۸۴ بدلیل افزایش قیمت‌های بین المللی محصولات کشاورزان که به قیمت ۵۲۰۰ ریال خریداری شده بود را با تمهیداتی تا ۷۳۰۰ ریال به تولیدکنندگان فروختند در حالیکه قیمت‌های بازار نهایتاً به ۷۵۰۰ ریال رسید . بدون اینکه هیچ بخشی از این سود باد آورده نصیب باغداران واقعی گردد و تنها از حسابهای اتحادیه تعاونی روستایی و یا واسطه های خرید کشمش سر در آورد.

۵- اثرات منفی خرید تضمینی تنها دخالت و ایجاد سکنه در امر تولید و صادرات کشمش نیست بلکه بیشترین زیان از خرید نامناسب و غیرکیفی و نگهداری غیراصولی کشمش می باشد که از عمده عوامل نگرانی دستندکاران می باشد.

